

Pressemelding

STATSMINISTERENS KONTOR

Statssekretær Per-Arne Bjerke - Tlf. (02) 34 40 06, privat (06) 81 33 74

SPERREFRIST Ingen

DATO 06.02.91

STATSMINISTER GRO HARLEM BRUNDTLAND I DAVOS:

Vi trenger nye internasjonale miljøavtaler der det blir lagt vekt på at vi skal få mest mulig miljøvern for hver krone som investeres. Slike kostnadseffektive løsninger er en forutsetning dersom vi skal klare å begrense forurensningene tilstrekkelig, sa statsminister Gro Harlem Brundtland i en tale i Davos i formiddag. Statsministeren deltar sammen med internasjonale ledere fra politikk og næringsliv på møtet i World Economic Forum. I sin tale sa statsministeren at Norge støtter Lubbers-planen om en europeisk energi konvensjon.

Hun sa det bør settes et felles mål for å begrense utslippene av klimagasser i Europa. I en internasjonal økonomi er nasjonalstaten en for liten enhet for å løse miljøproblemene. Virkemidlene må settes inn i det geografiske området der problemene forekommer. Lokale problemer må løses lokalt, akkurat som europeiske problemer krever europeiske løsninger. Drivhuseffekten er et globalt problem som må løses på verdensbasis.

I de fleste av dagens avtaler blir det lagt vekt på like prosentvise reduksjoner i alle land. Men slike avtaler er ikke egnet til å bringe de samlede utslippene raskt nok ned. Gro Harlem Brundtland sa også at CO2-utslippene rammer alle, men at kostnadene ved å minske utslippene varierer sterkt fra land til land.

Statsministeren illustrerte dette ved å vise til at kostnadene ved å redusere utslippene av svoveldioksyd i Norge er langt høyere enn i Polen. Samtidig er de polske utslippene også et problem for Norge, og det ville tjene oss alle hvis avtalene gjorde at vi kunne satse mer i Polen. På denne bakgrunn trenger vi kostnadseffektive avtaler som sikrer at utslippene blir redusert der kostnadene er lavest. Statsministeren pekte på den sentrale betydning av de nye klimaforhandlingene, der nye prinsipper må utvikles. Statsministeren sa også at det i utgangspunktet må fastsettes et globalt tak for utslipp av klimagasser. Deretter må det åpnes for at land eller regioner påtar seg å redusere utslippene under dette globale taket.

Land eller regioner der det er høye kostnader ved å redusere utslippene ytterligere, kan kjøpe utslippskvoter fra land der kostnadene er lave. Statsministeren sa også at det kunne bli aktuelt med en internasjonal CO2-avgift.

Statsministeren pekte på at det nå foreligger en enestående historisk mulighet til å se et samlet Europa som én regional aktør på miljør siden. Hun la vekt på at delingen av Europa også hadde rammet det felles europeiske miljøarbeidet. I dag er det en dramatisk mangel på all-europeiske tiltak og politiske mål for hele Europa.

Som et viktig eksempel på all-europeisk integrasjon trakk Gro Harlem Brundtland frem forslaget fra den nederlandske statsminister Ruud Lubbers om en europeisk energikonvensjon. Målet er å avtalefeste bruk av markedsmekanismen i kjøp og salg av energi i Europa. Statsministeren viste til den nære sammenhengen mellom energi og miljø. Det er et betydelig potensiale for energi-effektivisering, særlig i Sovjetunionen og Øst-Europa. Det lekker metan fra det sovjetiske rørledningsnett tilsvarende 10 % av EFs samlede utslipp av CO₂, eller 7 ganger de samlede norske utslipp av CO₂. Riktigere prising og bruk av vestlig teknologi kan redusere disse utslippene. Det vil tjene landenes økonomi, og være et vesentlig bidrag til miljøet.

Statsministeren la vekt på at sikre sovjetiske gassleveranser til Europa fører til et mer stabilt og forutsigbart gassmarked. Naturgass er en renere energikilde enn olje og kull.

Som et ledd i utarbeidelsen av energi-konvensjonen foreslo statsministeren at det vurderes å utarbeide en egen miljøprotokoll. En slik protokoll bør kunne fastlegge felles europeiske mål for å redusere utslippene av klimagasser.